

Ο Γέροντας Ιάκωβος μεταδίδει τη χαρά των Χριστουγέννων στην άλογη κτίση

/ Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες

Ὁ Γέροντας Ἰάκωβος

μεταδίδει τὴ χαρὰ τῶν Χριστουγέννων

στὴν ἄλογη κτίση

Οἱ χαριτωμένοι ἄνθρωποι, οἱ ἄνθρωποι τοῦ Θεοῦ, μεταδίδουν τὰ συναισθήματά τους, τὴ χαρὰ καὶ τὴ λύπη τους σὲ ὅλη τὴν κτίση. Ἡ ἄλογη κτίση συγχαίρει καὶ συνοδυναῖται μὲ αὐτούς. Οἱ προπρωτικές καταστάσεις ἐπαναλαμβάνονται, γιὰ νὰ μᾶς διαβεβαιώ-σουν ὅτι ὑπάρχει Θεός, ὅτι ὑπάρχει ἀτελεύτητη μακα-ριότητα, τὴν ὁποία ἔχασαν οἱ προπάτορες μὲ τὴν παρα-κοὴ στὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν πτώση στὴν ἁμαρτία, καὶ ὅτι ἀπὸ αὐτὴ τὴ γῆ μποροῦν νὰ ἀπολαύσουν πάλι τὴν εὐφροσύνη τῶν οὐρανῶν οἱ «καθαροὶ τὴν καρδίαν» (Ματθ. ε΄ 8). Οἱ χαριτωμένοι ἄνθρωποι μεταδίδουν τὴ χαρὰ καὶ στὰ πουλιὰ καὶ στὰ ζῶα καὶ στὰ δένδρα, σὲ ὀλάκερη τὴν κτίση.

Ὁ Γέροντας Ἰάκωβος, ὁ ἀπλὸς καὶ ἀγράμματος ἀσκη-τής, ὁ πνευματοφόρος

ήγούμενος τῆς Μονῆς τοῦ Ὁσίου Δαβίδ, εἶχε ἐλκύσει τὴ χάρη τοῦ παναγίου Πνεύματος μὲ τὴν ἀδιάλειπτη προσευχὴ καὶ σύντονη ἄσκησίν του· μὲ τὴν ἀφειδώλευτη ἀγάπη του καὶ τὴ συμπόνια του πρὸς κάθε ἕνα ποὺ ἔπασχε, ποὺ εἶχε ἀνάγκη, ποὺ λύγιζε ἀπὸ τὸ φορ-τίο τῶν βιοτικῶν μεριμνῶν καὶ τῶν θλίψεων. Ἡ πανταχοῦ παρουσία τοῦ Θεοῦ τὸν γέμιζε τόσο, ποὺ δὲν αἰσθανόταν ποτὲ μοναξιά. Εἶχε μιὰ πληρότητα καρδιάς, ποὺ τὸν χαροποιοῦσε καὶ τὸν μετέφερε σὲ ἄλλους κόσμους, μακρι-νούς, αὐλούς, φωτεινούς, γεμάτους χαρὰ καὶ ἀγαλλίαση, ποὺ παρέχει καὶ μόνη ἡ αἴσθησις τῆς παρουσίας τοῦ γλυκυτάτου Ναζωραίου.

Χριστούγεννα! Ἡμέρα χαρᾶς καὶ συμπανηγυρισμοῦ τῆς γῆς καὶ τοῦ οὐρανοῦ. Ἄγγελοι ὕμνοῦν τὸν τεχθέντα Βα-σιλέα. Βοσκοὶ καὶ Μάγοι προσκυνοῦν τὸ μονογενῆ Υἱὸ τῆς Παρθένου, τὸν τέλειο Θεό, ποὺ καταδέχθηκε νὰ γίνει καὶ τέλειος ἄνθρωπος. «Μυστήριον ξένον καὶ παράδοξον» τελεσιουργεῖται στὸ ἀπέριπτο σπήλαιο τῆς Βηθλεέμ. Τὸ ἀνθρώπινο γένος ἀναγεννᾶται. Ὁ πεσὼν Ἀδὰμ ἀνακαλεῖται. Χαρὰ σὲ ὅλη τὴν κτίση !

Χριστούγεννα στὴ Μονὴ τοῦ Ὁσίου Δαβίδ μὲ Λειτουργ-γὸ τὸν ἅγιο Γέροντα ἦταν μιὰ μοναδικὴ ἐμπειρία. Γι' αὐτὸ καὶ τὸ περιστατικὸ ποὺ διηγοῦνται κάποιοι φοιτητὲς ποὺ βρέθηκαν ἐκεῖ τέτοια μέρα εἶναι συγκλονιστικὸ. Μὲ ὅλα τὰ χρώματα τοῦ λόγου καὶ ἄν προσπαθήσουμε νὰ τὸ ζω-γραφίσουμε, δὲν μπορούμε νὰ ἀποδώσουμε τὴν ὁμορφιά του. Θὰ τὸ προσπαθήσουμε ὅμως, γιὰ νὰ μεταδώσουμε κι ἐμεῖς τὴ χαρὰ τῶν Χριστουγεννιάτικων στιγμῶν τοῦ Γέ-ροντος Ἰακώβου.

Μετὰ τὴν ἀγρυπνία τῶν Χριστουγέννων ἀποσύρθηκαν μοναχοὶ καὶ ἐπισκέπτες γιὰ λίγη ξεκούραση στὰ κελλιά τους. Ὁ χειμωνιάτικος καιρὸς καὶ τὸ κρύο μάζευαν ὅλους σὲ ζεστοὺς χώρους. Στὸ μοναστήρι, βέβαια, τὰ κελλιά δὲν εἶχαν θέρμανση καὶ πολὺ περισσότερο τὸ κελλάκι τοῦ Γέροντος. Στὴν τραπεζαρία ὑπῆρχε μόνο μιὰ σόμπα, ποὺ σκόρπιζε θαλπωρὴ στοὺς ἀσυνήθιστους ἀπὸ τὸ κρύο προσκυνητὲς· γιὰ τοὺς μοναχοὺς ἦταν περιττὴ, γιατί ὁ Χριστὸς θέρμαινε τὶς ψυχὲς αὐτῶν ποὺ τὸν ἀγαποῦσαν «ὑπὲρ πατέρα καὶ μητέρα» καὶ ποὺ γι' Αὐτὸν ἐγκατέλειψαν τὰ πάντα· ἰδιαιτέρως τὴν ἡμέρα αὐτὴ τῶν Χριστου-γέννων, ποὺ οἱ φίλοι τοῦ θείου Βρέφους κάνουν φάτνη τὴν καρδιά τους, γιὰ νὰ τὸν ὑποδεχθοῦν καὶ νὰ ζεστα-θοῦν ἀπὸ τὴ ζωντανὴ παρουσία Του.

Δύο φοιτητὲς-προσκυνητὲς ξεκουράστηκαν κι αὐτοὶ λίγο, ἀλλὰ τὰ κελλιά τους δὲν τοὺς κρατοῦσαν. Βγῆκαν ἔξω γιὰ ἕνα περίπατο στὸ δάσος. Ὁδήγησαν τὰ βήματά τους πρὸς τὸ Ἁγιονέρι, μιὰ περιοχὴ μὲ πολλὰ πλατάνια καὶ ἕνα ποτάμι, ποὺ ἔτρεχε μὲ ταχύτητα τὰ γάργαρα νερά του. Μιὰ περιοχὴ ποὺ ἀπολαμβάνει κανεὶς τὴ συ-νεργασία ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν φυτῶν, ὅπως δένδρα, θά-μνοι καὶ πόες, μὲ τὰ ἀγρινὰ τοῦ δάσους καὶ τὰ πουλιά. Στὴν καταστόλιστη καὶ χαριτωμένη αὐτὴ γωνιὰ τῆς Εὐβοϊκῆς γῆς, ὅπως σὲ κάθε γωνιὰ τῆς χοϊκῆς δημιουργ-γίας, τὸ χῶμα τοῦ

ἑδάφους καλύπτεται ἀπὸ φυτικούς ὀργανισμούς, οἱ ὁποῖοι ἀθόρυβα καὶ ἀφανῶς ἀπορροφοῦν μὲ τὸ νερὸ τὶς θρεπτικὰς οὐσίες καὶ τὶς μεταποι-οῦν σὲ φυτικὰ τμήματα, ρίζες, βλαστούς, φυλλώματα, ἄνθη, καρπούς, καὶ παράγουν ὀργανικὰς οὐσίες χρήσι-μες γιὰ τὴ διατροφή καὶ τὴ διατήρηση στὴ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ κόσμου τῶν ζώων· αὐτῶν ποὺ κατοικ-οῦν μέσα στὶς πυκνὰς φυλλωσιὰς, στὰ κλαδιά τους καὶ στὶς ρίζες τους.

Ἀλήθεια, ποῖος χοϊκὸς δὲν ξεκουράζεται περιβαλλόμε-νος ἀπὸ τὴ γαληνεμένη φιλοξενούσα φύση; Ποῖος δὲ νιώ-θει ἀνάλαφρος, γαλήνιος, χαρούμενος καὶ εὐτυχισμένος ἀπ' τὶς τόσες χάρες τοῦ περιβάλλοντος, ποὺ ἢ κάθε μιὰ πολλὰς χαρὰς σκορπίζει;

Ἐνας ἄλλος ἅγιος τῶν ἡμερῶν μας, ὁ προορατικὸς γέροντας Πορφύριος, διδάσκοντας ἔλεγε:

Νὰ συχνάζετε ὅπου ὑπάρχουν πουλιά. Ξεκουράζονται. Ὑμνοῦν τὸ Δημιουργὸ καὶ διδάσκουν. Δὲν ὑπάρχει μεγα-λύτερη ἀπόλαυση ἀπὸ τὸ νὰ παρατηρεῖ κανεὶς τὴ συνερ-γασία τους μὲ τὰ φυτὰ !

Πραγματικά, κάθε φτερούγισμα καὶ κάθε κελήδημα πουλιῶν εἶναι καὶ μιὰ ἔκφραση εὐχαριστίας. Εἶναι μία διατύπωση ὕμνου. Εἶναι μία μείξη φωνῶν γιὰ σύνθεση συμφωνίας, ἔτσι ὅπως τὸ θρόϊσμα τῶν φύλλων συναντιέ-ται μὲ τὸ κελλάρισμα τῶν τρεχούμενων νερῶν. Καὶ ἀνάμεσα ἀπ' αὐτὴ τὴ συμφωνία καὶ τὴν ἁρμονία χρωμάτων, ἀρωμάτων καὶ σχημάτων ἐξάγονται καὶ πάμπολλα διδάγ-ματα, ὅπως ἡ ἄρρηκτη συνεργασία στὴν κτίση ὅλη.

Καθὼς οἱ φοιτητὲς περπατοῦσαν πρὸς τὸ Ἁγιονέρι ἄκουσαν κάποιον νὰ ψάλλει πολὺ γλυκά:

«Χριστὸς γεννᾶται δοξάσατε·

Χριστὸς ἐξ οὐρανῶν ἀπαντήσατε·

Χριστὸς ἐπὶ γῆς ὑψώθητε·

ἄσατε τῷ Κυρίῳ πᾶσα ἡ γῆ

καὶ ἐν εὐφροσύνῃ

ἀνυμνήσατε, λαοί,

ὅτι δεδόξασται».

Πλησίασαν πρὸς τὸ μέρος, ἀπὸ ὅπου ἐρχόταν ἡ ψαλ-μωδία. Ἡ φωνὴ τοὺς φάνηκε

γνωριμη· δὲν εἶχαν καμιὰ ἀμφιβολία. Ἦταν ὁ Γέροντας Ἰάκωβος· ὁ ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ, ὁ ὁποῖος ἀσφαλῶς δὲ θὰ εἶχε πάει νὰ ξεκουραστεῖ. Εἶχε προτιμήσει νὰ μεταφέρει τὸ χαρούμενο μήνυμα τῆς σαρκώσεως τοῦ Θεανθρώπου Ἰησοῦ στὴν ἄλογη φύση. Ἔτσι, πῆγε καὶ γονάτισε μέσα στὴν κουφάλα ἐνὸς γέρι-κου πλατάνου καὶ προσευχόταν μὲ τὰ χέρια ὑψωμένα, ἄδοντας καὶ ψάλλοντας τὸ Ἀπολυτίκιο καὶ τὶς Καταβασίαις τῆς ἐορτῆς τῶν Χριστουγέννων.

Τὸ πιὸ θαυμαστὸ ὅμως ποὺ ἀντίκρυσαν οἱ φοιτητὲς ἦταν ὅτι ὅλα τὰ πουλιὰ τοῦ δάσους μαζεύτηκαν καὶ πετοῦσαν πάνω ἀπὸ τὸ πλατάνι, ποὺ βρισκόταν ὁ ἅγιος αὐ-ταὸς ἄνθρωπος. Δὲν ὑπῆρχε πουθενὰ ἄλλοῦ πουλί· τὰ γύ-ρω δένδρα γυμνὰ καὶ ἄδεια· ὅλα τὰ πουλιὰ τοῦ δάσους μαζεύτηκαν πάνω στὸ πλατάνι «τῶν Χριστουγέννων», ποὺ νόμιζες πὼς εἶχε φύλλα, καθότι ὡς φυλλοβόλα δένδρα τὴν ἐποχὴ αὐτὴ τὰ πλατάνια εἶχαν ρίξει ὅλα τους τὰ φύλλα στὴ γῆ καὶ παρέμεναν γδυτά.

Ὅταν ὁ Γέροντας εἶδε τοὺς δύο φοιτητὲς, κατέβασε τὰ δεητικὰ χέρια του καὶ σταμάτησε τὴ δοξολογικὴ του ψαλ-μωδία. Τότε σταμάτησαν ἀμέσως τὴ συμφωνία καὶ τὰ πουλιὰ καὶ ἄρχισαν νὰ πετοῦν ψηλὰ καὶ νὰ ἀπομακρύνονται. Ἡ χοϊκὴ παρουσία τῶν νέων τὰ ἔδιωχνε· τοὺς διέ-λυσε τὴ μυστικὴ χριστουγεννιάτικη χορωδία. Σηκώθηκε ὁ ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ καὶ ἀπευθυνόμενος στοὺς δύο νέους τοὺς λέει:

- Νά, καλὰ μου παιδιὰ ! Ἦταν τόση ἡ χαρὰ μου ἀπὸ τὴ γέννηση τοῦ Χριστοῦ, ποὺ δὲν ἄντεχα νὰ τὴν ἔχω μό-νος μου καὶ εἶπα, δὲν πηγαίνεις, χαζὲ Ἰάκωβε, μέσα στὸ δάσος νὰ ψάλλης «Χριστὸς γεννᾶται, δοξάσατε»; Καὶ ὅπως ἔψελνα, ἦλθαν ὅλα αὐτὰ τὰ πουλιὰ καὶ ἔψελναν καὶ αὐτὰ μαζί μου! Γιορτάζουν κι αὐτὰ τὴ γέννηση τοῦ Θε-ανθρώπου· γιορτάζουν καὶ δείχνουν τὴ χαρὰ τους μὲ τὰ γλυκόλαλα κελαηδήματά τους. Εἶναι κι αὐτὸς ἕνας δοξολογικὸς ὕμνος στὸ Δημιουργό, ποὺ ἄφησε τὴν πατρικὴ ἀγκάλη, γιὰ νὰ γίνεи τέλειος ἄνθρωπος, χωρὶς βέβαια νὰ χάσει κάτι ἀπὸ τὴ θεϊκὴ Του φύση. Ὁ τέλειος Θεὸς γίνεи τέλειος ἄνθρωπος, γιὰ νὰ θεώσει ὅλους ἐμᾶς, ποὺ ἡ πτώση μας στὴν ἁμαρτία μᾶς εἶχε ἀπομακρύνει ἀπὸ τὴν Ἐδὲμ τὴ γλυκυτάτη.

Βλέπετε, ὁ ἀπλὸς Γέροντας Ἰάκωβος ἦταν ἀναγεννημένος, ἀφοῦ εἶχε μιμηθεῖ τὸ Χριστό μας καὶ τὰ στίγματα τῆς ἀγάπης του βάσταζε στὴν καρδιά του. Γι' αὐτὸ καί, ἂν καὶ ζοῦσε στὴ γῆ, προαπολάμβανε τὴ χαρὰ τῶν οὐρανῶν. Ζοῦσε τὴ μυστικὴ χαρὰ τοῦ Παραδείσου καὶ ἡ ἀγάπη του στὴ φύση, στὰ ζῶα καὶ τὰ φυτὰ ἀναγνωριζόταν ἀπὸ αὐτά, ποὺ τὸ ἐκδήλωναν, ἰδίως τὰ πουλιά, μὲ τὰ χαρούμενα κελαηδήματά τους καί, εἰδικά, μὲ τὴ μυστικὴ μὲ αὐτὸν συμ-φωνικὴ δοξολογία πρὸς τὸν ἐνανθρωπήσαντα Κύριο τὴν ἅγια ἐκείνη ἡμέρα, τὴ Χριστουγεννιάτικη, ποὺ γνωρίστηκε σὲ ὅλους μας ἀπὸ τὴν εὐσεβῆ δυάδα τῶν φοιτητῶν.

(Συνοπτικὴ περιγραφὴ τοῦ γεγονότος βλέπε στὸ περιοδικὸ «Ἅγιος Μάμας» Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μόρφου, τεύχος 16, Δεκέμβριος 2001.)